

българското земеделие; иска се по-справедливо заплащане на отчуждената земя и действително укрепване на перспективните дребни стопанства чрез законодателна и финансова подкрепа от държавата³.

Защитавайки частната собственост, опозицията се обявява по такъв начин за запазване на статуквото на дребните съществувания, в чиито многобройни среди тя търси привърженици и симпатизанти. Същевременно обаче, отчитайки гледището за земя, опозицията не отрича по принцип необходимостта от аграрна реформа, т. е. обявява се за промяна. Така БЗНС „Никола Петков“ и БРСДП(о) приемат оземляването на селяните и съответно ограничаване на едрото земевладение⁴. Те не поставят под въпрос и кооперирането на земята. Опозиционните сили изискват обаче то да е доброволно, да се опира на съществуващите кооперативни традиции, а не да се обвързва с получаването на земя. Най-остро в това отношение се изказва Демократическата партия. Според в. „Знаме“ аграрната реформа е нов опит за колхозничество под прикритата форма на кооперирането. Селяните се закрепостяват към кооперацията, както някога париците към болярските и манастирските имоти⁵. В изданията на НС „Звено“ независимо от официалното становище на ръководството и парламентарната група на звенарите също се критикуват не само някои основни положения в законопроекта за оземляване на дребните и бедните селяни, но дори и основната идея, залегнала в нея⁶.

Прави впечатление и солидарността на опозиционните сили с настъплението срещу едрият капитал и защитата предимно на дребната, наричана тогава „*трудова собственост*“. Всъщност задачата на опозицията да се противопоставя на многобройните посегателства върху частната собственост се усложнява от няколко фактора. В българското общество преобладава негативизмът по отношение на едрият капитал в икономиката, промишлеността, финансите и земеделието, който негативизъм има своите корени в предвоенното развитие на страната. Всички политически сили се съобразяват с тези